

2008 Nr 3

EOGRAFISKA NOTISER

ÅRGÅNG LXVI • TIDSKRIFT FÖR GEOGRAFILÄRARNAS RIKSFÖRENING

-
- historiska kartor på webben •**
 - kartan som maktspråk •**
 - spaning från rymden •**
 - kartor och barn •**
 - GIS i skolan •**
 - orientering •**

tema kartor
gästredaktör ulf jansson

GEOGRAFILÄRARNAS RIKSFÖRENING

www.geografitorget.se

STYRELSE

Ordförande: Annica Grundström, Tallåsvägen 21, 912 31 Vilhelmina,
tel/fax 0940-121 85, e-post: annica.gr@vilhelmina.com

Vice ordförande: Karin Book, Enheten för Idrottsvetenskap, Malmö högskola,
205 06 Malmö, tel 040-665 81 23, e-post: karin.book@mah.se

Sekreterare: David Örbring, Sallerupsvägen 5, 212 18 Malmö, e-post: davidorbring@gmail.com

Kassör: Ulf Erlandsson, adress, tel och e-post, se nedan.

Övrig ledamot: Karin Wakeham, adress, tel och e-post, se nedan.

Suppleanter: Lennart Malmborg, Tjäderstigen 13, 435 43 Pixbo.

Bosse Hansson, Löparevägen 16, 352 51 Växjö.

Lena Eskilsson, Institutionen för Service Management, Campus Helsingborg (Lunds universitet),
Box 882, 251 08 Helsingborg, tel: 042-35 66 44, e-post: lena.eskilsson@msm.lu.se

Förtroenderåd: Professor Claes Göran Alvstam, Göteborg; adjunkt Ulf Atlestam, Göteborg;
adjunkt Ann Engström-Åberg, Laxå; Karin Nordenberg, Kristianstad; adjunkt Anita Ockborn,
Röstånga; Eber Ohlsson, Malmö; adjunkt Conny Saxin, Nordmaling; Peter Östman, Stockholm.

KRETSAR

Geografilärarnas Riksförening har sju regionala kretsar över hela landet. Mer information om dem, deras styrelser och verksamhet finns på hemsidan www.geografitorget.se och i tidskriften.

BLI MEDLEM

Medlemsavgiften för 2008 är 180 kronor (90 kr för studerande och 100 kr för pensionärer). Sätt in beloppet på föreningens plusgirokonto 4 37 11-1 och ange Geografilärarnas Riksförening som mottagare. Uppge ditt namn, postadress samt e-postadress. Märk inbetalningen med »Ny medlem». Läs mer om Geografilärarnas Riksförening, aktuella program, föredrag, exkursioner och annat för medlemmarna på www.geografitorget.se. Geografiska Notiser ingår i medlemsavgiften, se nedan.

GEOGRAFISKA NOTISER

Kvartalstidskrift med forsknings-, utbildnings- och samverkansfokus för skolans lärare i geografi, natur- och samhällskunskap, för de geografiska universitetsinstitutionernas studenter, lärare och forskare samt för andra med intresse för geografiska förhållanden och problemställningar. Geografiska Notiser sprids till medlemmar, skolor, bibliotek och andra prenumeranter. Artiklarna är sökbara från 1979 i databasen Artikelsök, som finns på de flesta bibliotek. Samtliga titlar från starten 1943 finns på Geografitorget.se. Författarinstruktioner finns på omslagets bakre insida.

Huvudredaktör och ansvarig utgivare: Thomas Borén, Vartoftagatan 47, 118 30 Stockholm,
tel 070-635 72 60, e-post: thomas.boren@humangeo.su.se

Recensions- och annonsredaktör: Karin Wakeham, c/o Wester, Kungsgatan 35 A, 582 35 Linköping,
tel 070-436 62 38, e-post: karin.wakeham@isv.liu.se

Kassör: Ulf Erlandsson, Kaprifolgatan 5, 244 60 Furulund,
tel 046-222 84 14 (arb), e-post: ulf.erlandsson@keg.lu.se

Adress: Inst för kulturgeografi & ekonomisk geografi, Lunds universitet, Sölvegatan 10, 223 62 Lund.

Prenumeration: Se ovan angående medlemsavgift. Vid prenumeration genom bokhandeln är priset på tidskriften för 2007 kronor 275.

Plusgiro: 4 37 11-1

Omslag: Pererik Nilsson.

Omslagsbild: Satellitbild över Madeira från Landsat. Se även Wolter Arnbergs artikel i numret.

Geografiska Notiser publicerar artiklar om geografiska frågor för hela ämnet – geografi, kulturgeografi, naturgeografi och samhällsplanering. Såväl teoretiska som empiriska bidrag är välkomna. Tidskriften rapporterar forskning, utbildning och samverkan och har sin främsta målgrupp bland geografilärare på alla nivåer i utbildningssystemet. Olika typer av artiklar och notiser uppmuntras; forskning, didaktiska, pedagogiska och andragogiska, debatt, rese- och exkursionsberättelser, reportage och biografier med mera samt recensioner och översikter av olika slag. Geografiska Notiser är inte regionalt specialiserad utan bidrag om alla delar av världen är viktiga.

Till författare

Inlämning: Skicka ditt bidrag som en word-fil till thomas.boren@humangeo.su.se. Skicka figurerna separat till samma adress. Vänta på mottagarkonfirmation, annars ta kontakt igen. Glöm inte att inkludera kontaktuppgifter när artikeln lämnas in (namn, adress, e-post, telefon, skola, institution, ev titel och annan relevant information).

Text: Ett vanligt omfång för en artikel i Geografiska Notiser är mellan fyra och tio sidor (exklusive figurer) vilket i text motsvarar ca 2 000 till 5 000 ord. Vi publicerar även gärna kortare notiser om geografi-händelser av olika slag. För artiklar längre än 5 000 ord, kontakta huvudredaktören.

Har du skrivit en uppsats eller annan text som är längre än formatet ovan kan du skicka in hela arbetet till Geografiska Notiser (e-postadress ovan) så kan vi hjälpa till att korta den till att passa tidskriftens format.

Förkortningar i texten anges i huvudsak utan punkter och andra tecken. Därför osv och inte o.s.v., tex och inte t.ex., ca och inte c.a. Undvik gärna förkortningar och skriv hellre ut dem, till exempel med mera.

Noter: Minimera antalet noter i texten. Placera notexten sist i dokumentet (trots att de trycks som fotnoter).

Figurer: Vi trycker i färg men figurer som inte behöver vara i färg kan komma att tryckas i svart-vit. Vad gäller filformatet på figurerna så används i första hand det originalformatet filen fick när den skapades, oavsett om den scannades eller det är ett digitalt fotografi från en kamera. Upplösningen måste vara hög för kartor och andra detaljerade figurer. Figurer större än 20 MB är svåra att hantera. Figurer i .pdf fungerar ibland, figurer som lagts in i PowerPoint fungerar nästan aldrig i tryck.

Figurtexter: Figurtexterna skrivs in i artikeln på den plats där figuren önskas placerad. Numrera figurtexterna med »Figur 1, 2, 3» osv. Hänvisa i brödtexten till figurerna. Ange också källa/upphovsman till figurerna.

Referenser: Referenser anges enligt Harvardsystemet, dvs med parenteser i texten. Sidreferens anges efter årtal följt av kolon, tex så här: (Svensson 2005:2).

Referenslistan: I referenslistan anges boken, artikeln eller kapitlet i en antologi med ett minimum av punkter, komma och andra tecken, se exempel nedan. Författarens förnamn skrivs ut, om möjligt. Andra referenser (kartor, opublicerat material mm) anges med så mycket information att det är möjligt för läsaren att leta upp dem.

Jarvis, Helen; Andy C Pratt & Peter Cheng-Chong Wu (2001) *The secret life of cities: the social reproduction of everyday life*, Pearson Education, Harlow.

Hägerstrand, Torsten (1985) Den geografiska traditionens kärnområde, *Geografiska Notiser* 43 (3): 3–7.

Lundgren, Annika (2001) Public educational tours, i K Sander & S Sheikh (red) *We are all normal (and we want our freedom)*, Black Dog Publishing, London.

Internetreferenser anges med namnet på närmast ansvarig (författare eller utgivare), årtal, titel på den specifika sidan, domänadress och dag för nedladdning enligt nedanstående exempel. Det kan vara nödvändigt att ge en mer detaljerad internetadress för att läsaren ska hitta materialet. Undvik dock riktigt långa adresser. I källhänvisningen i brödtexten skrivs endast närmast ansvarig och årtal.

Geografilärarnas Riksförening (2007) Bonusmaterial, www.geografiforget.se (12 juli).

Om gästredaktörer och temanummer: Kontakta huvudredaktören för att diskutera möjligheten att vara gästredaktör för ett temanummer av Geografiska Notiser. Förslag på temanummer välkomnas. Ett temanummer kan komma att inkludera, förutom stående inlägg i Geografiska Notiser, även annat redaktionellt material.

Språk: Språket i Geografiska Notiser är svenska men undantagsvis publicerar vi även bidrag på norska, danska eller engelska.

För annonser och recensioner, kontakta Karin Wakeham, tel 070-436 62 38, e-post: karin.wakeham@isv.liu.se.

Geografiska Notiser ges ut av Geografilärarnas Riksförening. Läs mer på www.geografiforget.se

Thomas Borén, FD, huvudredaktör
E-post: thomas.boren@humangeo.su.se
Telefon: 070-635 72 60

POSTTIDNING

Geografiska Notiser
Geografiska institutionen
223 62 LUND

B

innehåll

med hälsning från ordföranden (annica grundström)	117
kretsarna kallar	118
kretsarnas styrelser	118
<i>ulf jansson</i> : kartan och geografin	120
<i>sofia cele</i> : från sinne till symbol – om barns förhållande till kartan	123
<i>niklas nilsson</i> : orientering i skolan	132
<i>peter kinlund</i> : kartan som maktens och lögnens redskap – om osynliga städer och länder som inte fanns	142
<i>wolter arnberg</i> : fjärranalys – spaning från rymden	147
<i>torbjörn larsson</i> : GISAS – ett minervaprojekt och dess effekt på undervisningen	160
<i>ulf jansson</i> : historiska kartor – något för nutiden?	169
recensioner	175
mottagna böcker	176

ISSN 0016-724X
ISBN 2282

TRYCKTJÄNST I ESLÖV